

॥२॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥९॥१०॥११॥१२॥१३॥१४॥१५॥१६॥ गुणाक्रीडेतिपाठेगुणारामा ॥ १७॥१८॥१९॥२०॥२१ ॥ नैश्रेयसमोक्षोपयोगि ॥ २२ ॥ कोविशेषः नैश्रेयसादपि किंश्रेय इत्यर्थः
 यदितच्छक्यमस्माभिर्ज्ञातुं धर्मभृतांवर ॥ श्रोतुमिच्छामितत्सर्वं यथैतदुपलभ्यते ॥ २ ॥ कथं तत्प्राप्य तेशीलं श्रोतुमिच्छामि भारत ॥ किलक्षणं च तत्प्रोक्तं ब्रूहि
 मेवदतांवर ॥ ३ ॥ भीष्म उवाच पुरादुर्योधनेनेह धृतराष्ट्राय मानद ॥ आख्यातं तत्प्यमानेन श्रियं दृष्ट्वा तया गतां ॥ ४ ॥ इंद्रप्रस्थे महाराज तव सभ्रातृकस्य ह ॥
 सभायां चाहवचनं तत्सर्वं शृणु भारत ॥ ५ ॥ भवतस्तां सभां दृष्ट्वा स नृद्धिं चाप्यनुत्तमां ॥ दुर्योधनस्तदासीनः सर्वपित्रे न्यवेदयत् ॥ ६ ॥ श्रुत्वा हि धृतराष्ट्रश्च दुर्योध
 नवचस्तदा ॥ अब्रवीत्कर्णसहितं दुर्योधनमिदं वचः ॥ ७ ॥ धृतराष्ट्र उवाच किमर्थं तत्प्यसे पुत्र श्रोतुमिच्छामितत्त्वतः ॥ श्रुत्वा त्वामनुनेष्यामि यदि सम्यग्भ
 विष्यति ॥ ८ ॥ त्वया च महदैश्वर्यं प्राप्तं परपुरंजय ॥ किं कुराभ्रातरः सर्वमित्रसंबन्धिनः सदा ॥ ९ ॥ आच्छादयसि प्रावारान्नाश्रासि पिशितौदनं ॥ आजानेयाव
 हंत्यश्वाः केनासि हरिणः रुशः ॥ १० ॥ दुर्योधन उवाच दशतानि सहस्राणि स्नातकानां महात्मनां ॥ भुंजते रुक्मपात्रीभिर्युधिष्ठिरनिवेशने ॥ ११ ॥ दृ
 ष्वाचतां सभां दिव्यां दिव्यपुष्पफलान्वितां ॥ अश्वांस्तिरिक्त्वा पाण्डवस्राणि विविधानि च ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा तां पाण्डवेयानां नृद्धिं वैश्रवणीं शुभां ॥ अमित्राणां सु
 महतीमनुशोचामि भारत ॥ १३ ॥ धृतराष्ट्र उवाच यदीच्छसि श्रियं तात यादृशी सा युधिष्ठिरे ॥ विशिष्टां वानरव्याघ्रशीलवान्भवपुत्रक ॥ १४ ॥ शीलेन
 हि त्रयो लोकाः शक्या जेतुं न संशयः ॥ न हि किंचिदसाध्यं वै लोकेशीलवतां भवेत् ॥ १५ ॥ एकरात्रेण मां धाता व्यहेण जनमेजयः ॥ सप्त रात्रेण नाभागः पृथिवीं
 प्रतिपेदिरे ॥ १६ ॥ एते हि पार्थिवाः सर्वे शीलवन्तो दयान्विताः ॥ अतस्तेषां गुणक्रीतावसुधा स्वयमागता ॥ १७ ॥ दुर्योधन उवाच कथं तत्प्राप्य तेशीलं श्रो
 तुमिच्छामि भारत ॥ येन शीलेन तैः प्राप्ता क्षिप्रमेव वसुंधरा ॥ १८ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ नारदेन पुरा प्रोक्तं शीलमाश्रि
 त्य भारत ॥ १९ ॥ प्रहादेन हतं राज्यं महेंद्रस्य महात्मनः ॥ शीलमाश्रित्य दैत्येन त्रैलोक्यं च वशं कृतं ॥ २० ॥ ततो बृहस्पतिं शक्रः प्राजलिः समुपस्थितः ॥ तमुवाच
 महाप्राज्ञः श्रेय इच्छामि वेदितुं ॥ २१ ॥ ततो बृहस्पतिस्तस्मै ज्ञानं नैश्रेयसं परं ॥ कथयामास भगवान्देवेन्द्राय कुरुद्वह ॥ २२ ॥ एतावच्छ्रेय इत्येव बृहस्पतिरभाषत ॥
 इंद्रस्तु भूयः प्रच्छ कोविशेषो भवेदिति ॥ २३ ॥ बृहस्पतिरुवाच विशेषोस्ति महांस्तात भार्गवस्य महात्मनः ॥ अत्रागमय भद्रं ते भूय एव सुरर्षभ ॥ २४ ॥
 आत्मनस्तु ततः श्रेयो भार्गवात्सु महातपाः ॥ ज्ञानमागमयतीत्यापुनः स परमद्युतिः ॥ २५ ॥